

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/592/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213068
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6412213068.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné nám. 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č. k.: 9C/120/2012 - 74 zo dňa 01. 04. 2014, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd, zamietol návrh navrhovateľa vo veci samej, odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

V súlade s § 112 ods. 1 O. s. p. prvostupňový súd v záujme hospodárnosti spojil na spoločné konanie veci vedené na tamomšom súde pod spisovými značkami 9C/120/2012, 9C/146/2012, 6C/167/2012, 12C/143/2012.

V odôvodnení rozsudku k výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania uviedol, že návrh navrhovateľa na prerušenie konania nepovažoval za dôvodný ani v zmysle § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., ani s odkazom na ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. Je nutné uviesť, že Krajský súd v Banskej Bystrici uzneseniami 3NcC/382/2012, 4NcC/242/2012, 17NcC/84/2012 a 23NcC/404/2012 rozhodol na základe vznesených námietok navrhovateľa o tom, že z prejednávanych vecí sudca Okresného súdu Žiar nad Hronom JUDr. Igor Valent nie je vylúčený. Takéto rozhodnutie je právoplatné a keďže o námietkach bolo rozhodnuté, nič nebráni okresnému súdu, aby vo veci konal a rozhodoval ďalej, napriek podanej ústavnej sťažnosti, pretože otázku, či vo veci rozhoduje vylúčený sudca, môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych prostriedkov a nie ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti.

Vo veci samej sa navrhovateľ domáhal náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorý spočíval v tom, že Okresný súd Banská Bystrica nerozhodol o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1 a § 15 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri

výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a na § 44 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom od 01. 09. 2005 do 30. 11. 2006 (§ 44 ods. 7) a do 31. 05. 2010 (§ 44 ods. 8).

Zo spisu 9C 120/2012, ktorému zodpovedá exekučný spis Okresného súdu Žiar nad Hronom 15Er 343/2007 / Ex 499/2006 / mal súd za preukázané, že navrhovateľ ako oprávnený podal návrh na začatie exekúcie dňa 27.2.2006 voči povinnému O. D. na podklade exekučného titulu / Notárska zápisnica N 4251/2005, NZ 40682/2005 spísaná JUDr. Ondrejom Ďuriačom, notár so sídlom Partizánske /. Súd poverenie na vykonanie exekúcie udelil súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Ďuricovi. Oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 2.11.2009 . Exekučný súd uznesením 15Er 343/2006 zo dňa 9.2.2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Krajský súd v Banskej Bystrici takto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa svojim rozhodnutím - uznesenie sp. zn. 16CoE 121 2011 zo dňa 31.3.2011 potvrdil.

Zo spisu 9C 146/2012, ktorému zodpovedá exekučný spis Okresného súdu Žiar nad Hronom 14Er 317/2006 / Ex 462/2006 / mal súd za preukázané, že navrhovateľ ako oprávnený podal návrh na začatie exekúcie dňa 27.2.2006 voči povinnému C. D. na podklade exekučného titulu / Notárska zápisnica N 4932/2005, NZ 45823/2005 spísaná JUDr. Ondrejom Ďuriačom, notár so sídlom Partizánske /. Súd poverenie na vykonanie exekúcie udelil súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Ďuricovi. Oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 2.11.2009 . Exekučný súd uznesením 14Er 317/2006 zo dňa 2.2.2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Krajský súd v Banskej Bystrici takto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa svojim rozhodnutím - uznesenie sp. zn. 13CoE 141 2010 zo dňa 22.6.2010 potvrdil.

Zo spisu 6C 167/2012, ktorému zodpovedá exekučný spis Okresného súdu Žiar nad Hronom 15Er 420/2006 / Ex 150/2006 / mal súd za preukázané, že navrhovateľ ako oprávnený podal návrh na začatie exekúcie dňa 14.2.2006 voči povinnému R. X. na podklade exekučného titulu / Notárska zápisnica N 5301/2005, NZ 49771/2005 spísaná JUDr. Ondrejom Ďuriačom, notár so sídlom Partizánske /. Súd poverenie na vykonanie exekúcie udelil súdnemu exekútorovi JUDr. Jánovi Debnárovi. Oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 16.9.2010. Exekučný súd uznesením 15Er 420/2006 zo dňa 28.4.2011 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Krajský súd v Banskej Bystrici takto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa svojim rozhodnutím - uznesenie sp. zn. 2CoE 356 2011 zo dňa 31.8.2011 potvrdil.

Zo spisu 12C 143/2012, ktorému zodpovedá exekučný spis Okresného súdu Žiar nad Hronom 12Er 601/2007 / Ex 2325/2007 / mal súd za preukázané, že navrhovateľ ako oprávnený podal návrh na začatie exekúcie dňa 25.4.2007 voči povinnému E. J. na podklade exekučného titulu / Notárska zápisnica N 1285/2006, NZ 52576/2006 spísaná JUDr. Ondrejom Ďuriačom, notár so sídlom Partizánske /. Súd poverenie na vykonanie exekúcie udelil súdnemu exekútorovi JUDr. Jozefovi Ďuricovi. Oprávnený podal návrh na zmenu exekútora dňa 2.11.2009 . Exekučný súd uznesením 12Er 601/2007 zo dňa 2.2.2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Krajský súd v Banskej Bystrici takto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa svojim rozhodnutím - uznesenie sp. zn. 16CoE 114/ 2010 zo dňa 27.5.2010 potvrdil.

Všetky vyššie označené exekučné konania boli začaté po 1.9.2005, kedy novelou Exekučného poriadku / Zák. č. 585/2006 Z. z./ došlo k zavedeniu lehoty na rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom predstavuje objektívnu zodpovednosť bez zreteľa na zavinenei a nemožno sa jej zbaviť. K esenciálnym predpokladom vzniku takejto zodpovednosti patrí nesprávny úradný postup, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Je nutné, aby pre vznik tejto zodpovednosti za škodu došlo kumulatívne k splneniu všetkých troch základných predpokladov.

Vyššie citované ustanovenie Exekučného poriadku v § 44 ods. 7 a neskôr v § 44 ods. 8 určovalo lehotu, v ktorej exekučný súd rozhoduje o návrhu oprávneného na zmenu exekútora s tým, že sa jedná o lehotu procesnú. Nedodržaním takejto lehoty pri postupe exekučného konania nemožno bez

ďalšieho prijať záver, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, pokiaľ nebolo rozhodnuté o návrhu za zmenu exekútora oprávneného (navrhovateľa).

Predpokladmi na zmenu súdneho exekútora je nielen žiadosť oprávneného podaná na príslušnom súde, ale je nutné urobiť ďalšie procesné úkony, čo vo vyššie uvedených exekučných veciach konajúci súd urobil a následne bezodkladne vo veci aj rozhodol a to tak, že exekúcie vyhlásil za neprípustné a tieto zastavil. Je nutné zohľadniť objektívne skutočnosti, ktoré viedli exekučný súd k tomu, že zákonná lehota 30 dní na rozhodnutie o žiadosti oprávneného na zmenu exekútora nebola dodržaná. V exekučných veciach bolo rozhodnuté v lehote primeranej, (vo všetkých exekučných konaniach súd o žiadosti na zmenu exekútora rozhodol do 6 mesiacov). Vzhľadom na zaťaženosť súdu bez toho, aby došlo k akýmkoľvek zbytočným prieťahom v exekučných konaniach, tak ako to tvrdil navrhovateľ. I v zmysle judikatúry Ústavného súdu - SR (I. ÚS 16/2002) pri posúdení, či došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, súd prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v zákone, ale ich nedodržania nepovažuje automaticky za porušenie základného práva, bez zohľadnenia konkrétnych okolností v jednotlivom prípade. Nakoľko však v daných exekučných veciach boli exekučným titulom notárske zápisnice, jedná sa o exekučný titul podľa § 41 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku bolo povinnosťou exekučného súdu skúmať, či exekučný titul ktorého výkon je navrhovaný je formálne a materiálne vykonateľný. Notárska zápisnica ak má ísť o spôsobilý exekučný titul musí byť spísaná s osobou povinnou aj s osobou oprávnenou a musí obsahovať výslovný súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou právneho záväzku. Práve takýto súhlas je najdôležitejšou náležitosťou exekučného titulu (I. ÚS 5/2000). Exekučný súd však po tom, čo dospel k záveru, že notárske zápisnice nie sú spôsobilým exekučným titulom vyhlásil exekúcie za neprípustné a tieto zastavil.

Vo vyššie uvedených exekučných veciach pokiaľ skutočne exekučný súd nedodržel zákonom stanovenú lehotu na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu exekútora, (30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora), neurobil tak svojvoľne tým, že by vo veci vôbec nekonal, naopak v súlade s Exekučným poriadkom zabezpečoval si podklady potrebné pre svoje rozhodnutie a dôsledne skúma, či sú splnené formálne a materiálne predpoklady pre vedenie exekúcií. Skúmanie takýchto podmienok si vyžaduje osobitnú právnu úvahu o to viac, že sa týka právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Keďže bolo potrebné citlivo posúdiť zákonnosť vyššie uvedených exekúcií zodpovedá tomu aj dĺžka samotného exekučného konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti okresný súd dospel k záveru, že nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu a preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ. Ako odvolacie dôvody uviedol ustanovenie § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f), g), h), c), d), e) O. s. p. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Namietal, že požiadal o zrušenie pojednávania a uviedol dôležité dôvody, súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p., ak tak spravil, odňal mu právo konať pred súdom. V žiadosti o zrušenie pojednávania trval na účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní, avšak na takom, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde.

Poukázal na to, že súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka. Súd úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správu informačného systému. Namietol, že súd v rozhodnutí nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právu na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Súd sám zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie.

Namietal, že ak odporca nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v zmysle ust. § 114 ods. 3 O. s. p., mal súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p.

K dôvodom odvolania uviedol, že koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom strany musia mať možnosť oboznámiť sa so všetkými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Navrhovateľ nebol pred vynesením rozsudku oboznámený s písomnými vyjadreniami žalovaného v žalobe, ani so súdom aj vykonanými listinnými dôkazmi uloženými v exekučnom spise. Súd tak porušil právo na kontradiktórny súdny proces. Súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise.

S poukazom na § 15 O. s. p. namietal, že súd upovedomil o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Je tomu tak preto, že rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov skutkovo a právne totožných veciach. Poukázal na nesprávny názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ako aj na to, že podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

Namietal, že meritórne rozhodnutie vo veci súdom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, lebo súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 psím. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie, pričom v čase odania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

V závere odvolania v konkrétnostiach uviedol, že súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, avšak v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Zdôraznil, že je dôležité skúmať nielen samotný moment, kedy exekučný súd rozhodoval o poverení, ale aj moment, kedy poverenie doručil príslušnému súdnemu exekútorovi.

Tvrdil, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, namietal, že vo veci súd neuskutočnil ústne pojednávanie. Za irelevantné považoval úvahy súdu o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky si navrhovateľ zvolil, o podstate a rozsahu podnikateľského rizika, úvahy súdu o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd, preskúmal vec v rozsahu daným ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Navrhovateľ sa vo veci samej domáhal majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z. z. z dôvodu, že Okresný súd Banská Bystrica v hore uvedených exekučných veciach nerozhodol v lehote 30 dní (podľa § 44 ods. 7 Exekučného poriadku platného od 01. 09. 2005, podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku platného od 01. 12. 2006) o návrhu oprávneného na zmenu exekútora od doručenia návrhu.

Prvým odvolacím dôvodom, na ktorý poukázal navrhovateľ bolo, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., teda účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Namietal, že okresný súd rozhodol v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. v neprítomnosti účastníkov konania, pričom z citovaného ustanovenia je zrejmé, že možnosť súdu konať v neprítomnosti účastníka je obmedzená splnením formálnej podmienky spočívajúcej v podaní žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Navrhovateľ riadne a včas požiadaval o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi, preto súd nemohol postupovať podľa § 101 ods.

2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti navrhovateľ. Ak tak spravil, odňal tým žalobcovi právo konať pred súdom.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Odňatím možnosti konať pred súdom možno rozumieť postup súdu, ktorým znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť, a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. dáva súdu možnosť prejednať vec aj v neprítomnosti účastníka, resp. jeho zástupcu. Môže tak urobiť, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví a ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Občiansky súdny poriadok bližšie nekonkretizuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, ktorý bráni súdu vec prejednať v neprítomnosti účastníka. Takýto dôležitý dôvod, pre ktorý sa účastník nemôže zúčastniť pojednávania a žiada o jeho odročenie, sa musí vzhľadom na prekážku, ktorá mu v tom bráni vyznačovať nepredvídateľnosťou, závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov aspektom ospravedlniteľnosti. Pritom môže ísť nielen o udalosti majúce objektívnu povahu (nezávisle od vôle účastníka), ale aj okolnosti spôsobené samotným účastníkom alebo ním inak zavinené, ak ich možno v danej situácii - najmä s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a na pomery účastníka - za dôležité.

Podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Občiansky súdny poriadok upravujúci postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon neustanovuje inak, nariadiť na prejednanie veci samej pojednávanie a predvolať naň účastníkov konania (§ 115 ods. 1 O. s. p.), a to tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom keď sa má pojednávanie konať. Ak súd nariadi pojednávanie, môže vec prejednať v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka len vtedy, ak účastník nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka (zástupcu), treba posudzovať vždy vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu, pričom treba mať na zreteli, že zúčastniť sa pojednávania právnej veci pred súdom je neodňateľným právom účastníka konania, a to v každom štádiu procesného postupu, pokiaľ zákon neustanovuje inak, ak na tomto svojom práve účastník trvá. Zákon však bližšie nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni súdu prejednať vec v neprítomnosti účastníka.

Účastníci konania boli na pojednávanie vytyčené na deň 01. 04. 2014 riadne a včas písomne predvolaní. Navrhovateľovi bolo doručené predvolanie na pojednávanie dňa 03. 02. 2014, odporcovi taktiež.

Ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. jedným z prejavu princípu arbitrárneho poriadku a princípu oficiality. Sporové konanie je ovplyvňované princípom dispozičným, ktorý predvída aktivitu účastníkov konania. Aj v prípade procesnej pasivity účastníkov konania je súd povinný uskutočniť konanie a rozhodnúť. V prípade, ak účastník konania však požiadal odročenie pojednávania, súd zväží dôležitosť dôvodov, pričom zároveň posúdi, či nejde zo strany účastníka konania o obštrukčnú žiadosť o odročenie pojednávania, ktoré by zbytočne predlžovalo prebiehajúce konanie.

Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník uvedie také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t. j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť, riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, a súčasne sú vážne (dôležité, ospravedlniteľné), ako z hľadísk objektívnych i subjektívnych (z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/122/2010).

Navrhovateľ doručil na Okresný súd Žiar nad Hronom dňa 27. 03. 2014 „návrh na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“ z dôvodu námietky porušenia nestrannosti súdu, pretože podľa názoru navrhovateľa vo veci koná nie nestranný a zákonný sudca, a preto navrhol zrušiť nariadenie pojednávania až do konečného, ústavne konformného rozhodnutia o otázke nestrannosti a o otázke zákonného sudcu v prejednávaní veci, pričom zároveň poukázal na to, že podal na ústavný súd sťažnosť na porušovanie základného práva na súdnu ochranu

a osobitne práva na zákonného sudcu, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces a práva na nestranný súd zriadený zákonom. Zároveň navrhol prerušiť konanie do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu.

Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je v Občianskom súdnom poriadku garantované prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre zaujatosť (§ 14 a 16 O. s. p.). Okolnosť, že o veci napriek tomu rozhoduje sudca, ktorý mal byť podľa subjektívneho názoru účastníka konania z ďalšej účasti na jej prejednávaní a rozhodovaní vylúčený, je dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy nie je však povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb (v danom prípade sťažovateľky, ktorá podala námietku zaujatosti voči sudcom okresného súdu) a vylúčením označených sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Jeho obsahom je len povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby (v tomto prípade návrh na vylúčenie všetkých sudcov z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť) a rozhodnúť o ňom (pozri uznesenie Ústavného súdu SR I.ÚS 92/2013 - 9, zo dňa 13. 02. 2013).

O námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom bolo rozhodnuté uzneseniami, Krajského súdu v Banskej Bystrici tak, že z prejednávania a rozhodovania veci vylúčil iba sudcov, ktorí rozhodovali v konkrétnych v exekučných veciach, ostatných sudcov Okresného súdu Banská Bystrica z prejednávania a rozhodovania veci nevyvylúčil.

O nevyvylúčení konajúceho sudcu z prejednávania a rozhodovania veci bolo riadne rozhodnuté nadriadeným súdom v zmysle § 16 ods. 1 O. s. p. Z tohto hľadiska poukaz navrhovateľa na skutočnosť ohľadne nedostatku nestrannosti sudcu nie je dôvodný.

K rozhodnutiu ohľadom prerušenia konania prvostupňový súd dostatočne odôvodnil, avšak na doplnenie veci odvolací súd dodáva, že prerušenie konania prichádza do úvahy vtedy, ak počas konania nastane prekážka postupu konania, ktorá je v zásade odstrániteľná procesným postupom súdu. Procesná teória hovorí o tzv. obligatórnom a fakultatívnom prerušení konania. Okresný súd správne dospel k záveru, že neexistuje žiaden dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 O. s. p., teda ani podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. Podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť. Rovnako postupuje, ak tu pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade postúpi návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

O námietkach zaujatosti vznesených navrhovateľom rozhodol krajský súd.

V danej veci nebol podľa názoru odvolacieho súdu dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p., pretože otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, nie ústavný súd v konaní o sťažnosti navrhovateľa, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako to vyplýva z uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky v skutkovo a právne totožnej veci napr. sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo 06. 02. 2013, I. ÚS 92/2013 z 13. 02. 2013, ktorými sťažnosti obchodnej spoločnosti Pohotovosť, s. r. o. proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorými rozhodol tak, že nevyvylúčil všetkých sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania veci na návrh navrhovateľa odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie a rozhodnutie.

Ust. § 109 ods. 2 O. s. p. upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená, také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Pod uvedený prípad spadá aj rozhodovanie o návrhu na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p. Pokiaľ zo strany navrhovateľa bol podaný na prvostupňový súd návrh na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľ na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, takýto návrh automaticky nezakladá

povinnosť súdu prerušiť konanie. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR č. I. ÚS/21/2000.

Odvolací súd dodáva, že o ústavných sťažnostiach navrhovateľa rozhodol Ústavný súd SR v stovkách (tisíckach) rozhodnutí, ktorými sťažnosti navrhovateľa odmietol, pričom zaujal principiálne názory napr. napr. sp. zn. I. ÚS 92/2013 z 13. februára 2013, sp. zn. I. ÚS 293/2013 z 29. mája 2013, sp. zn. II. ÚS 447/2013 z 12. septembra 2013, sp. zn. II. ÚS 460/2013 z 26. septembra 2013, sp. zn. III. ÚS 301/2013 z 2. júla 2013 či mutatis mutandis sp. zn. IV. ÚS 483/2013 z 15. augusta 2013, preto okresný súd dospel k správne názoru, že neexistuje dôvod na prerušenie konania ani podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pretože neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka majúca význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci.

V uvedenom prípade nerešpektovanie požiadavky navrhovateľa na osobnú účasť právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní nie je možné považovať za nesprávnu aplikáciu ust. § 101 ods. 2 O. s. p. Rovnako nie je možné ani prihliadnuť ani na to, že navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Substancovať svoje skutkové tvrdenia je navrhovateľ povinný už v žalobe. Civilný proces sa uberá trendom koncentrácie civilného súdneho konania, a preto nie je možné uvažovať o degradácii zásady kontradiktórnosti, na ktorú poukazuje navrhovateľ. Navrhovateľ sám svojou neúčastou na pojednávaní, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, zmaril svoju možnosť vlastným zavinením dôsledne uplatňovať svoje práva a chrániť svoje záujmy, pričom Občiansky súdny poriadok (§ 101 ods. 2 O. s. p.) umožňuje v rámci princípu arbitrážneho poriadku uskutočniť konanie tak, aby bolo vydané meritórne rozhodnutie i bez súčinnosti účastníkov. Z hľadiska okolností uvedeného konkrétneho prípadu nedošlo k porušeniu práva účastníkov na spravodlivý proces bez toho, aby bola zároveň narušená plynulosť priebehu súdneho konania. Prvostupňový súd vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutých dôkazov navrhovateľom, a to spismi exekučného súdu, kde navrhovateľ bol účastníkom tohto exekučného konania. Je teda zrejmé, že súd rozhodol na základe skutočností tvrdných navrhovateľom a na základe skutkového stavu zisteného vykonaním dokazovania, ktoré navrhol navrhovateľ. Navrhovateľ a jeho právny zástupca boli včas na súdne pojednávanie predvolaní, ktorého sa nezúčastnili nie z objektívnych ospravedliteľných dôvodov, ale preto, že v dôsledku subjektívneho názoru nepovažovali svoju účasť na pojednávaní za potrebnú predpokladajúc, že ústavnej sťažnosti bude vyhovené, hoci vedeli, že v obdobnej veci už Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol.

Pokiaľ v odvolaní navrhovateľ argumentuje, že súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka, tieto námietky súd zmätočné a svedčia o paušálnosti podávaných odvolaní, pretože súd sa v odôvodnení rozhodnutia škodou nezaoberal, pretože nebol zistený základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, a to porušenie právnej povinnosti súdom ani nesprávny úradný postup.

Odvolací súd poukazuje na to, že prvostupňový súd vec správne právne posúdil, na súdený prípad správne aplikoval príslušné ustanovenia zák. č. 514/2003 Z. z., pričom po vykonaní dôkazu oboznámením sa s predmetnými exekučnými spismi dospel k záveru, že nedošlo k namietanému nesprávne úradnému postupu, a zo strany navrhovateľa bol návrh podaný bezdôvodne. V konaní bolo preukázané, že súd pri rozhodovaní o zmene exekútora rozhodol v primeranej lehote. V súlade s ústavným súdom odvolací súd konštatuje, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie úkonu súdu (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS/606/2012 zo dňa 14.12.2012 alebo sp. zn. II. ÚS/245/2013 zo dňa 25.04.2013). Krajský súd k argumentácii navrhovateľa dodáva, že ani prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nemožno posudzovať izolovane, oddelene od ostatných okolností, ktoré v danej veci mali vplyv na rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora. Je potrebné prihliadať na všetky podstatné okolnosti prípadu, tak ako to učinil okresný súd. Odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že nebolo hospodárne rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora skôr než súd vyriešil podstatnú otázku prípustnosti exekúcie.

Správne uviedol, že je nutné preukázať základné predpoklady vzniku zodpovednosti na náhradu škody, pretože nebolo preukázané porušenie povinnosti, návrh zamietol. Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (t. j. nesprávny úradný postup exekučného súdu), v súlade so zásadou hospodárnosti konania nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku osobitne zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy. Táto skutočnosť preto v žiadnom prípade nespôsobuje navrhovateľom tvrdenú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku.

Pokiaľ navrhovateľ namieta, že súd sa dopustil viacerých omylov ohľadom namietaných lehôt, odvolací súd konštatuje, že navrhovateľ vznáša námietku bez bližšej vecnej argumentácie v čom tento omyl spočíva. Okresný súd dostatočne určite v tomto smere svoje rozhodnutie odôvodnil.

K námietke navrhovateľa, že súd mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, odvolací súd uvádza, že predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 114 ods. 5 a podľa § 153b ods. 1 O. s. p. sú rozdielne. V prvom prípade sa nevyžaduje nariadenie pojednávania. Navrhovateľ si v odvolaní protirečí, keď na jednej strane namieta, že súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a na druhej strane sa domáha vydania rozsudku pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., ktoré predpokladá nariadenie pojednávania. V oboch prípadoch zákon takto dovoľuje súdu pri splnení podmienok takto postupovať, neukladá mu však takúto povinnosť („...súd môže rozhodnúť..“).

Pokiaľ namieta, že súd sa zaoberá len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a že ignoroval tvrdenia navrhovateľa o škode, odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd sa škodou nezaoberal z dôvodu hospodárnosti konania, pretože navrhovateľ nepreukázal jednu zo základných kumulatívnych predpokladov pre priznanie nároku. Námietka navrhovateľa v tomto smere je nedôvodná a bez logického vzťahu k záverom prvostupňového súdu.

Neobstoja ani námietky, že súd nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných „prielohov“ zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase, keď súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote. Prvostupňový súd dostatočne vo svojom rozhodnutí odôvodnil, že rozhodnutie bolo vydané v zákonnej lehote, preto nebol dôvod konštatovať porušenie práva navrhovateľa, pretože by došiel k zjavne nelogickým záverom. Súd nezistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, preto to ani nemohol konštatovať. Rozhodnutie je koherentné a nie je vnútorne rozporné, ako to tvrdí navrhovateľ.

Nakoľko navrhovateľ v konaní nepreukázal jeden z kumulatívnych obligatórnych predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (t. j. nesprávny úradný postup exekučného súdu), v súlade so zásadou hospodárnosti konania nebolo potrebné sa v odôvodnení rozsudku osobitne zaoberať nepriznaním uplatnenej škody a nemajetkovej ujmy. Táto skutočnosť preto v žiadnom prípade nespôsobuje navrhovateľom tvrdenú nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku. Pokiaľ v závere odvolania navrhovateľ namieta irelevantné úvahy súdu, prvostupňový súd namietané skutočnosti vôbec v rozhodnutí neriešil ani sa nimi nezaoberal.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol úspešný odporca, náhradu trov odvolacieho konania nenavrhol nahradiť, preto mu ich súd nepriznal.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.